

Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences

| cuspor.cumhuriyet.edu.tr |

Founded: 2020

Available online, ISSN: 2717-8919

Publisher: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

INVESTIGATION OF THE SELF-EFFICIENCY AND PROBLEM-SOLVING SKILLS OF FOLK PLAYERS

Ebru Olcay Karabulut^{1,b} Meryem Altun Ekiz^{2,a,*},

¹Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye

²Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Hatay, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 14/03/2024

Accepted: 26/04/2024

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ABSTRACT

This research is a descriptive study with a relational scanning model that aims to examine the self-efficacy and problem-solving skills of folk players. The group of the research consists of a total of 241 players actively engaged in folk dance activities in Ankara, selected by easily accessible case sampling method. In the study, the "Self-Efficacy Scale (SAS)" and the "Problem Solving Inventory (PSI)" were used along with a personal information form as a data collection tool. Frequency and percentage values were taken for the analysis of personal information. Since the data showed normal distribution, t-test and ANOVA test were applied. As a result, it was determined that the self-efficacy levels of the public players were affected by the variable of the place where they grew up, but other variables did not affect them, and problem solving skills were affected by the variables of gender, place of growth, age, father's education and perceived economic status. Additionally, it was determined that there was a negative, low-level relationship between the players' self-efficacy levels and problem-solving skills.

Keywords: Folk Dances, Problem Solving, Competence, Skill

HALK OYUNCULARIN ÖZ YETERLİKLERİNİN VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Süreç

Geliş: 14/03/2024

Kabul: 26/04/2024

Öz

Bu araştırma, Halk Oyuncuların Öz Yeterliklerinin ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesini amaçlayan betimsel nitelikte ve ilişkisel tarama modelli bir çalışmadır. Araştırmanın grubu kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile seçilen Ankara'da aktif olarak halk oyunları faaliyetlerinde bulunan toplam 241 oyuncudan oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile birlikte "Öz Yeterlik Ölçeği (ÖYÖ)" ve "Problem Çözme Envanteri (PÇE)" uygulanmıştır. Kişisel bilgilerin analizi için frekans ve yüzde değerleri alınmıştır. Veriler normal dağılım gösterdiğinden t-testi ve Anova testi uygulanmıştır. Sonuç olarak halk oyuncuların öz yeterlik düzeylerini yetiştirdiği yer değişkeninin etkilediği, diğer değişkenlerin etkilemediği, problem çözme becerilerinin ise cinsiyet, yetiştirdiği yer, yaş, baba eğitim ve algılanan ekonomik durum değişkenlerinin etkilediği diğer değişkenlerin etkilemediği, ayrıca oyuncuların öz yeterlik düzeyleri ile problem çözme becerileri arasında negatif yönde, düşük düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk Dansları, Problem Çözme, Yeterlik, Beceri

^a mrymltn@hotmail.com

^{id} <https://orcid.org/0000-0003-1224-7927>

^b ebolka@hotmail.com

^{id} <https://orcid.org/0000-0002-6086-5255>

How to Cite: Ekiz, M.A., & Karabulut, E.O. (2023). Halk Oyuncuların Öz Yeterliklerinin Ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. *Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences*, 5(1):8-28

Giriş

Halk oyunları bir milletin, etnik grubun veya bölgenin dansıdır. Halk oyunları gelenekler temelinde geliştirilen, kendine has koreografik dili ve ifade gücü ile karakterize edilen bir halk sanatıdır (Biktagirov, 2015). Halk oyunları, bireylerin duygularını ifade etmenin en eski yollarından biridir. Halk oyunları genetik olarak halkın yaşam süreciyle ilişkilidir, ulusal özelliklerini, zihinsel özelliklerini, baskın değerlerini, tipik davranış kalıplarını son derece canlı bir şekilde somutlaştırmaktadır. Araştırmalar gençlerin ruhsal ve fiziksel gelişimi için kendi kendini organize etme yeteneğine sahip olacakları koşullara ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymuştur ve araştırmacılar halk oyunlarının işlevlerini şu şekilde belirtmişlerdir: etno-kültürel, estetik, öz eğitim, öz kontrol, öz organizasyon, öz saygı ve fiziksel aktivite. Bu işlevler bireyin yaratıcılığını ve yeteneklerini geliştirmekte ayrıca sözsüz bir iletişim aracı olarak hizmet eden halk oyunları duyguların ifade edilmesine ve paylaşılmasına olanak tanımaktadır (Nina, Ulyana, Irina, Olga, Maria, 2020).

Halk oyunları eğitimi, her kademedeki öğrencilere pek çok farklı açıdan fayda sağlamak ve genel olarak öğrencilerin sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimlerine katkıda bulunmaktadır (Altun-Ekiz ve Karabulut, 2024). Halk oyunları yoluyla eğitim, yalnızca bilgi ve davranışların aktarımını değil aynı zamanda öğrencilerin bilgiyi keşfetmeye teşvik eden kültürel bir durumun yaratılmasını da içermektedir. Burada ifade edilen eğitim, gerekli öğrenmenin gerçekleşmesini teşvik etmekle birlikte eğitim sürecindeki farklı katılımcılar arasında etkileşim ve ilişki durumları ortaya çıkmaktadır (Bonilla-Sánchez, Pérez-Tenemaza, Pinos-Carangui ve Urgilés-Calle, 2023). Halk oyunları, oyunculara birçok olumlu etki sağlamaktadır. Bu etkiler arasında; fiziksel gelişim, sosyal beceriler, özsaygı, kendine güven, öz yeterlik ve problem çözme becerileri yer almaktadır. Halk oyunları performans dayalıdır. Oyuncuların bir grup içinde sahneye çıkma deneyimi, özsaygılarını ve öz yeterliklerini artırmaktadır. Ayrıca, oyuncuların performansları üzerinde çalışırken problem çözme, disiplin ve öz yeterlik becerilerini geliştirmelerine de yardımcı olmaktadır (Altun-Ekiz ve Karabulut, 2024). Halk oyunlarına katılan kişiler, kendi dans becerilerini geliştirirken aynı zamanda kültürel kimliklerini de güçlendirebilirler. Kendi geleneklerini, ritimlerini ve dans stillerini öğrenmek ve sergilemek, kişinin kendine güvenini ve öz yeterliğini artırabilir. Ayrıca, halk oyunları genellikle grup halinde yapılır. Bir grup içinde yer almak ve birlikte bir performans sergilemek, bireyin sosyal becerilerini güçlendirir ve öz yeterliğini artırabilir.

Albert Bandura (1997) öz yeterliği, bireyin bir görevi başarıyla yerine getirme becerisine olan inancı şeklinde tanımlamıştır. Kişilerin belirlediği hedeflerle birlikte öz yeterlik, bir kişinin neredeyse her türlü çabada ne kadar iyi performans göstereceğinin en güçlü motivasyonel belirleyicilerinden biridir. Bir kişinin öz yeterliği sonraki eğitim ve iş performansının da güçlü bir belirleyicisidir. İnsanlar aynı anda bazı görevler için yüksek öz yeterliliğe

sahipken bazı görevler için de düşük öz yeterliliğe sahip olabilirler. Öz yeterlik, kendine güvenden veya öz saygıdan daha spesifik ve sınırlı olduğundan, genellikle kendine güven veya öz saygıdan daha kolay geliştirilir. Yüksek derecede öz yeterlik, insanları çok çalışmaya ve problemler karşısında ısrarcı olmaya yönlendirir (Heslin ve Klehe, 2006).

Bandura (1997)'ya göre öz yeterlik inancı yüksek olan insanlar yeni karşılaştıkları durumlardan kaçmazlar ve bu durumları başarılı bir şekilde tamamlamak için oldukça kararlı davranırlar. Kişilerin kendi yeterliklerine olan güçlü inanışları, belirli durumlarla başa çıkmayı deneyip denemeyeceklerini belirlemektedir. Kişilere sunulan problem durumları öğrenme yaşantısında öğrenilecek bilgilere bir ışık tutmaktadır. Problem çözme çabaları öğrencilerin ve oyuncuların öz yeterliklerine olan inançlarını da arttırabilmektedir (Pajares ve Miller, 1997). Bundan dolayı problem çözme çabaları halk oyuncuların öz yeterlik düzeylerini geliştireceği düşünülmekte ve öz yeterlik düzeyi yüksek olan bireylerin de problemleri çözmeye daha başarılı olacakları varsayılmaktadır.

Halk oyunları, karmaşık dans figürleri, ritimler ve grup uyumu gerektirdiğinden, problem çözme becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynayabilir. Bunun yanında hareket yetkinliğini geliştirmek için uygun taktikleri ve stratejileri geliştirme becerileri de önem kazanmaktadır. Öğrencilerin ve oyuncuların oyun etkinliklerinde daha etkin olabilmeleri için problem çözme becerilerini kullanmaları gerekmektedir (Topkaya, 2012). Problem, kişinin karşılaştığı zorluklar anlamına gelmektedir. Dewey problemi belirsizlik ve şüphe uyandıran durumlar olarak tanımlamıştır (Sünbül, 2010). Problem çözme ise, bu belirsizlik ve şüphe durumlarında yapılması gerekeni bilmektir (Tertemiz, 2000). Problem çözmeye üst düzey zihinsel etkinliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır (Demirhan, 2006). Öğrencilerin ilerleyebilmesi, onların problemlerini çözme konusunda gösterdiği beceriye göre ölçülmektedir (Bingham, 2004). Oyuncuların sergileyeceği performans ve psikolojik durumu onların problem çözme becerilerinin düzeyi ile ilgilidir (Karabulut ve Kuru, 2009). Örneğin; bir oyuncunun çok fazla antrenman yapması o oyuncunun başarılı olması için yeterli değildir. Duruma göre doğru kararlar alabilen ve bu kararları en kısa sürede uygulayabilen oyuncu başarıya daha çabuk ulaşabilmektedir. Sonuç olarak, sporunun problem çözme becerisi, başarıya ulaşmasında faktörlerden biri olarak değerlendirilebilir (Karabulut ve Kuru, 2009).

Halk oyunları insanın gelişim süreci içerisinde vazgeçilmez bir unsur olarak görülmektedir. Halk oyunlarının eğitime dahil edilmesi çocuklarda konsantrasyon, denge, korku kaybı, ince ve kaba motor becerilerin gelişimi, ritim ve hareket arasındaki koordinasyon gibi becerilerin gelişmesine yardımcı olmakla birlikte öz yeterlik ve problem çözme gibi alanlara da katkı sağlamaktadır (Gómez, Navas, Aponte ve Betancourt, 2014).

Halk oyuncularının öz yeterliliklerinin incelenmesi, onların sahne performanslarına olan inançlarını, yaratıcılıklarını, özgüven seviyelerini ve performanslarına karşı duydukları motivasyonu anlamak için önemlidir. Bu tür bir inceleme, oyuncuların yeteneklerini geliştirmek ve performanslarını daha etkili hale getirmek için hangi alanlarda desteklenmeye ihtiyaçları olduğunu belirlemeye yardımcı olabilir. Problem çözme becerileri, halk oyuncularının sahne üzerinde karşılaştıkları zorlukları aşma yeteneklerini ifade eder. Sahne performansı sırasında ortaya çıkabilecek teknik, duygusal veya pratik sorunları çözebilme becerisi, bir oyuncunun başarısını büyük ölçüde etkileyebilir. Ayrıca halk oyuncularının problem çözme becerilerinin incelenmesi, sahne deneyimlerinde karşılaştıkları zorlukları nasıl ele aldıkları, çözüm stratejilerini nasıl kullandıkları ve bu becerileri nasıl geliştirebilecekleri konusunda rehberlik sağlayabilir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular, halk oyuncularının performanslarını geliştirmek için eğitim ve antrenman programlarının nasıl tasarlanacağına dair önemli bilgiler sağlayabilir ve sahne sanatları alanında daha etkili eğitim ve destek sistemlerinin oluşturulmasına katkıda bulunabilir. Bu bilgiler doğrultusunda çalışmanın amacı; halk oyuncuların öz yeterliliklerinin ve problem çözme becerilerinin incelenmesidir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, halk oyuncuların öz yeterliliklerinin ve problem çözme becerilerinin incelenmesini amaçlayan betimsel nitelikte ve ilişkisel tarama modeli bir çalışmadır. İlişkisel tarama modeli, iki farklı nicel değişken arasındaki etkinin bir korelasyon katsayısı aracılığıyla ortaya çıkarılmasıdır (Fraenkel vd., 2012). İlişkisel tarama modeli, iki veya daha çok sayıdaki değişkenin aralarındaki değişim varlığı ile derecesini belirleme gayesiyle kullanılmaktadır (Creswell, 2017).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile seçilen, Ankara'da aktif olarak halk oyunları faaliyetlerinde bulunan 163 erkek, 78 kadın olmak üzere toplam 241 oyuncu oluşmaktadır. Kolay ulaşılabilir durum örneklemesinde araştırmacı yakın olan ve ulaşılması kolay olan durumu seçmektedir. Uygulanacak bu yöntem araştırma için kolaylık ve hız kazandırmaktadır (Creswell, 2017). Çalışmaya dahil olan katılımcılar düzenli olarak halk oyunları çalışmalarına katılıyor olmaları, en az bir yıldır halk oyunları oynuyor olmaları ve en az bir kere halk oyunları gösterisine ya da yarışmasına katılmış olmaları şartları aranmıştır. Araştırma grubuna ait tanımlayıcı bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile birlikte Riggs vd., (1994) tarafından geliştirilen Öcel

(2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Öz Yeterlik Ölçeği (ÖYÖ)" ve Heppner ve Peterson (1982) tarafından geliştirilen, Şahin vd. (1993) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Problem Çözme Envanteri (PÇE)" uygulanmıştır. Çalışma ile ilgili gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra veriler gönüllülük esası dikkate alınarak yüz yüze toplanmıştır. Kişisel bilgi formunda cinsiyet, yaş, yetiştiği yer, anne ve baba eğitim düzeyi ile algılanan gelir durumu yer almaktadır.

Öz-Yeterlik Ölçeği: Bireylerin kendi kapasitelerinin farkına varması amacıyla geliştirilmiş 5'li likert tipinde, 10 maddeden oluşan tek boyutlu bir ölçektir. Ölçekte ters maddeler yer almaktadır (2, 3, 4, 6, 8, 10). Ölçekten alınabilecek en düşük puan 10, en yüksek puan 50 olup yüksek puanlar kuvvetli bir öz yeterlik inancının göstergesi olarak kabul edilmektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .86'dır (Öcel, 2002).

Problem Çözme Envanteri: B6"lı likert tipinde 35 maddeden oluşmaktadır. Maddelerde olumlu ve olumsuz ifadeler bulunmaktadır. 9, 22 ve 29. Numaralı maddeler puanlama dışı tutulmakta ve değerlendirme 32 madde ile yapılmaktadır. Ters olarak puanlanması gereken maddeler "1, 2, 3, 4, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30 ve 34." tür. Envanterden alınabilecek puan 32-192 arasındadır. Ölçekten alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendini yetersiz olarak algıladığını göstermektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .88'dir (Şahin, vd., 1993). Alt ölçeklerin puanlanmasında da olumlu-istendik olarak nitelendirilebilecek problem çözme yaklaşım biçimlerini ölçen alt ölçeklerden (düşünen yaklaşım, kendine güvenli yaklaşım, değerlendirici yaklaşım, planlı yaklaşım) alınan puanlar azaldıkça ilgili yaklaşım biçimlerinin daha fazla kullanıldığı değerlendirilirken; olumsuz-etkisiz olarak nitelendirilebilecek problem çözme yaklaşım biçimlerini ölçen alt ölçeklerden (aceleci yaklaşım ve kaçınan yaklaşım) alınan puanlar azaldıkça ilgili yaklaşım biçimlerinin daha az kullanıldığı düşünülür (Ferah, 2000).

Verilerin Analizi

Veriler bilgisayar ortamında SPSS programı ile analiz edilmiştir. Kişisel bilgilerin analizi için frekans (n) ve yüzde (%) değerleri alınmıştır. Yapılan homojenlik testi sonucuna göre veriler arasındaki ilişki ve farklılıklar tespit edilmiş ve analiz sonuçları 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Veriler arasındaki farklılıkların tespiti için yapılan homojenlik testi sonrasında normal dağılım gösteren verilerde t-testi ve Anova testi uygulanmıştır.

Etik Kurul Onayı

Bu çalışmaya Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Etik Komisyonu tarafından 26.03.2024 tarih ve 06 sayılı toplantısında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiştir. Araştırma Kod No: 2024 – 52 (E-77082166-604.01-920821).

Bulgular

Tablo 2 incelendiğinde, ÖYÖ'nün çarpıklık (1,221) ve basıklık değerlerinin (1,357), PÇE'nin çarpıklık (,115) ve basıklık değerlerinin (3,929) normallik varsayımını sağladığı görülmektedir. Tabachnick ve Fidel (2007), +1.5 ile -1.5 aralığındaki çarpıklık ve basıklık değeriyle dağılımın normal şekilde yorumlanabileceğini ifade etmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde, öz yeterlik ölçeği ile problem çözme envanteri arasında ilişki negatif yönde ve düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($r=0,01-0,29$). ÖYÖ puanları arttıkça PÇE puanları azalmaktadır. Bu durumda halk oyuncuların PÇE toplam puanlarının düşük olması yüksek problem çözme becerisine sahip olduklarını göstermektedir. ÖYÖ puanları arttıkça PÇE olumlu yönde etkileniyor denilebilir.

Tablo 4 incelendiğinde, halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamaları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir [$t= ,637$; $p>,005$]. Tablo verilerinde ayrıca halk oyuncuların PÇE "kendine güvenli yaklaşım" alt boyutunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık görülmektedir. Erkeklerin puan ortalamaları (Ort=23,05), kadın halk oyuncuların puan ortalamalarından (Ort= 20,69) daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde, halk oyuncuların ÖYÖ ile PÇE alt boyutları puan ortalamaları yaş değişkeninde anlamlı farklılık göstermemektedir. PÇE ile yaş değişkeni arasında negatif yönde düşük düzeyde ilişki olduğu görülmektedir ($r=-,018$; $p<,001$).

Tablo 6 incelendiğinde, halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamalarının yetiştiği yer değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p<0,05$). İlçede yetişenlerin puan ortalamalarının (Ort:29,84) diğerlerinden düşük olduğu görülmektedir. Tablo 6'da ayrıca halk oyuncuların PÇE "planlı yaklaşım" alt boyutunda yetiştiği yer değişkenine göre anlamlı farklılık görülmektedir ($p<0,05$). İl'de yetişenlerin puan ortalamasının (Ort=11,41), diğerlerinden daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 7 incelendiğinde, halk oyuncuların ÖYÖ, PÇE alt boyutları ve toplamı puan ortalamalarında anne eğitim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 8 incelendiğinde, halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamalarında baba eğitim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). PÇE "kendine güvenli yaklaşım (Ort:21,13; $p<0,05$)" alt boyutunda ve toplam puan ortalamalarında (Ort: 99,72; $p<0,05$) anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Baba eğitim durumu değişkenine göre babası lise mezunu olan oyuncuların puan ortalamasının diğerlerinden düşük olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 9 incelendiğinde, halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamalarında algılanan ekonomik durum değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). PÇE "düşünen yaklaşım" alt boyutunda puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Ekonomik durumlarını iyi olarak algılayanların (Ort: 13,40) puanlarının diğerlerinden düşük olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Grubuna Ait Tanımlayıcı Bilgiler

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kadın	163	67,6
	Erkek	78	32,4
Yaş	15-18	155	64,3
	19-22	67	27,7
	23-25	19	,8
Yetiştirildiği Yer	Köy-Kasaba	35	14,5
	İlçe	57	23,7
	İl	149	61,8
Anne Eğitim	İlkokul	62	25,7
	Ortaokul	52	21,6
	Lise	90	37,3
	Üniversite	37	15,4
Baba Eğitim	İlkokul	27	11,2
	Ortaokul	24	10
	Lise	128	53,1
	Üniversite	62	25,7
Algılanan Gelir Durumu	Kötü	21	8,7
	Ortalama	86	35,7
	İyi	104	43,2
	Çok iyi	30	12,4

(f = Kişi Sayısı, % = Yüzdellik)

Tablo 2. Ölçeklerin Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Ölçekler	N	\bar{x}	Ss	Min	Max	Skewness	Kurtosis
ÖYÖ	241	31,84	5,97	20	50	1,221	1,357
PÇE	241	102,26	19,64	6	35	,115	3,929

Tablo 3. Ölçekler Arası Korelasyon Sonuçları

		PÇE Toplam	
ÖYÖ Toplam	r	-,071	
	P	,274	
	N	241	

Tablo 4. Araştırma Grubunun Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Tablosu

Ölçekler	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	t	p
ÖYÖ	Toplam	Kadın	163	32,01	6,28	,637	,525
		Erkek	78	31,48	5,30		
PÇE	Aceleci Yaklaşım	Kadın	163	31,36	7,47	-,402	,688
		Erkek	78	31,76	7,11		
	Düşünen Yaklaşım	Kadın	163	14,92	5,33	-,934	,351
		Erkek	78	15,61	5,55		
	Kaçıngan Yaklaşım	Kadın	163	12,85	6,16	-,046	,963
		Erkek	78	12,89	5,84		
	Değerlendirici Yaklaşım	Kadın	163	8,41	3,87	-,465	,642
		Erkek	78	8,66	3,94		
	Kendine Güvenli Yaklaşım	Kadın	163	20,69	5,72	-1,689*	,003*
		Erkek	78	23,05	5,99		
	Planlı Yaklaşım	Kadın	163	12,05	4,60	-,289	,773
		Erkek	78	12,24	5,00		
Toplam		Kadın	163	101,31	19,25	-1,084	,279
		Erkek	78	104,24	20,40		

*p< .05

Tablo 5. Araştırma Grubunun Yaş Değişkenine Göre Korelasyon Testi Tablosu

Değişken	ÖYÖ Toplam	Aceleci Yak.	Düşünen Yak.	Kaçıngan Yak.	Değerlendirici Yak.	K.Güvenli Yak.	Planlı Yak.	PÇE Toplam
Yaş	r	-,032	,075	-,031	-,004	-,028	-,060	-,018
	P	,625	,243	,627	,947	,663	,352	,868
	N	241	241	241	241	241	241	241

**p< ,001

Tablo 6. Araştırma Grubunun Yetiştikleri Yer Değişkenine Göre Anova Testi Tablosu

Ölçekler	Alt Boyutlar	Yetiştigi Yer	N	\bar{X}	S	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	F	P	Fark	
ÖYÖ	Toplam	Köy- Kasaba ¹	35	32,77	5,67	G.A	302,835	2	151,41	4,356	,004*	2-3 2-1	
		İlçe ²	52	29,84	3,08	G.i	8273,17	238	34,76				
		İl ³	149	32,38	6,69	Toplam	8576,00	240					
	Aceleci Yaklaşım	Köy- Kasaba ¹	35	31,14	8,98	G.A	55,16	2	27,58	,509	,602	-	
		İlçe ²	52	32,35	6,86	G.i	12901,08	238	54,20				
		İl ³	149	31,24	7,12	Toplam	12956,24	240					
	Düşünen Yaklaşım	Köy- Kasaba ¹	35	16,88	6,45	G.A	188,56	2	94,28	3,289	,039	-	
		İlçe ²	52	15,75	5,49	G.i	6823,35	238	28,67				
		İl ³	149	14,50	5,01	Toplam	7011,91	240					
	Kaçıngan Yaklaşım	Köy- Kasaba ¹	35	13,68	7,11	G.A	99,94	2	49,97	1,370	,256	-	
		İlçe ²	52	11,77	5,26	G.i	8681,06	238	36,47				
		İl ³	149	13,10	6,04	Toplam	8781,01	240					
PÇE	Değerlendirici Yaklaşım	Köy- Kasaba ¹	35	8,51	4,69	G.A	18,72	2	9,36	,617	,541	-	
		İlçe ²	52	8,98	3,67	G.i	3613,52	238	15,18				
		İl ³	149	8,30	3,77	Toplam	3632,24	240					
	Kendine Güvenli Yaklaşım	Köy- Kasaba ¹	35	23,42	7,05	G.A	242,33	2	121,16	3,634	,028	-	
		İlçe ²	52	23,40	6,09	G.i	79,36,14	238	33,34				
		İl ³	149	21,34	5,30	Toplam	8173,48	240					
	Planlı Yaklaşım	Köy- Kasaba ¹	35	13,62	5,66	G.A	199,39	2	99,696	4,590	,001*	3-1 3-2	
		İlçe ²	52	13,01	4,74	G.i	5169,35	238	21,71				
		İl ³	149	11,41	4,36	Toplam	5368,74	240					
	Toplam	Köy- Kasaba ¹	35	107,28	24,46	G.A	2215,69	2	1107,84	2,918	,056	-	
		İlçe ²	52	105,28	21,74	G.i	90362,84	238	379,67				
		İl ³	149	99,92	17,15	Toplam	92578,53	240					

*p< .05

Tablo 7. Araştırma Grubunun Anne Eğitim Değişkenine Göre Anova Testi Tablosu

Ölçekler	Alt Boyutlar	Anne Eğitim	N	\bar{X}	S	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	F	P
ÖYÖ	Toplam	1	62	31,08	5,58	G.A	102,94	3	34,314	,960	,412
		2	52	32,94	6,88	G.i	8473,06	237	35,751		
		3	90	31,86	5,90	Toplam	8576,00	240			
		4	37	31,51	5,40						
	Aceleci Yaklaşım	1	62	31,24	8,10	G.A	174,73	3	58,246	1,080	,358
		2	52	30,50	6,65	G.i	12781,50	237	53,930		
		3	90	32,54	7,14	Toplam	12956,24	240			
		4	37	30,75	7,39						
	Düşünen Yaklaşım	1	62	15,69	5,31	G.A	80,82	3	26,942	,921	,431
		2	52	15,82	5,67	G.i	6931,09	237	29,245		
		3	90	14,61	5,39	Toplam	7011,91	240			
		4	37	14,56	5,20						
Kaçıngan Yaklaşım	1	62	12,16	5,97	G.A	95,00	3	31,667	,864	,460	
	2	52	12,63	5,50	G.i	8686,01	237	36,650			
	3	90	13,65	6,24	Toplam	8781,01	240				
	4	37	13,65	6,24							

4 37 12,48 6,43

Tablo 7.Devamı...

Ölçekler	Alt Boyutlar	Anne Eğitim	N	\bar{X}	S	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	F	P
PÇE	Değerlendirici Yaklaşım	1	62	8,56	4,12	G.A	3,85	3	1,285		
		2	52	8,69	3,56	G.i	3628,39	237	15,310	,084	,969
		3	90	8,37	3,78	Toplam	3632,24	240			
		4	37	8,40	4,31						
	Kendine Güvenli Yaklaşım	1	62	22,45	6,13	G.A	104,97	3	34,991		
		2	52	23,15	5,44	G.i	8073,50	237	34,065	1,027	,381
		3	90	21,67	5,87	Toplam	8178,48	240			
		4	37	21,29	5,73						
	Planlı Yaklaşım	1	62	12,29	5,10	G.A	36,57	3	12,191		
		2	52	12,73	4,66	G.i	5332,17	237	22,499	,542	,654
		3	90	11,73	4,52	Toplam	5368,74	240			
		4	37	11,89	4,74						
	Toplam	1	62	102,40	21,99	G.A	398,17	3	132,72		
		2	52	103,53	17,18	G.i	92180,36	237	388,94	,341	,796
		3	90	102,60	18,48	Toplam	92578,53	240			
		4	37	99,40	21,85						

*p< .05 1: İlkokul, 2: Ortaokul, 3 : Lise, 4: Üniversite.

Tablo 8. Araştırma Grubunun Baba Eğitim Değişkenine Göre Anova Testi Tablosu

Ölçekler	Alt Boyutlar	Baba Eğitim	N	\bar{X}	S	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	F	P	Fark
ÖYÖ	Toplam	1	27	29,88	4,56	G.A	140,32	3	46,77			
		2	24	32,95	5,69	G.i	8435,68	237	35,59			
		3	128	32,07	6,56	Toplam	8576,00	240		1,314	,270	
		4	62	31,77	5,24							
PÇE	Aceleci Yaklaşım	1	27	33,74	7,40	G.A	271,82	3	90,60			
		2	24	29,12	7,47	G.i	12684,41	237	53,52	1,693	,169	
		3	128	31,42	7,49	Toplam	12956,24	240				
		4	62	31,56	6,81							
	Düşünen Yaklaşım	1	27	16,18	7,34	G.A	214,43	3	71,47			
		2	24	17,50	5,14	G.i	6797,48	237	28,68	2,492	061	
		3	128	14,50	5,86	Toplam	7011,91	240				
		4	62	15,09	5,47							
	Kaçıngan Yaklaşım	1	27	13,03	6,41	G.A	43,93	3	14,64	,397		
		2	24	12,70	6,11	G.i	8737,08	237	36,86		,775	
		3	128	12,53	5,93	Toplam	8781,01	240				
		4	62	13,54	6,19							
	Değerlendirici Yaklaşım	1	27	8,33	3,93	G.A	10,70	3	3,56			
		2	24	9,08	3,74	G.i	3621,54	237	15,28	,234	,873	
		3	128	8,39	3,96	Toplam	3632,24	240				
		4	62	8,56	3,84							
Kendine Güvenli Yaklaşım	1	27	22,92	5,37	G.A	507,42	3	169,14	5,226	,002*	3-2	
	2	24	26,00	4,80	G.i	7671,06	237	32,36				
	3	128	21,13	5,80	Toplam	8178,48	240					
	4	62	22,37	5,88								
Planlı Yaklaşım	1	27	12,44	5,48	G.A	107,79	3	35,93		,186		
	2	24	14,00	4,64	G.i	5260,95	237	22,19	1,619			
	3	128	11,72	4,72	Toplam	5368,74	240					
	4	62	12,04	4,33								
Toplam	1	27	106,66	18,38	G.A	2309,59	3	769,86	2,021	,002*	3-2	
	2	24	108,41	21,45	G.i	90268,94	237	380,88				
	3	128	99,72	18,02	Toplam	92578,53	240					
	4	62	103,19	21,88								

*p< .05 1: İlkokul, 2: Ortaokul, 3 : Lise, 4: Üniversite.

Tablo 9. Araştırma Grubunun Algılanan Ekonomik Durum Değişkenine Göre Anova Testi Tablosu

Ölçekler	Alt Boyutlar	Ekonomik	N	\bar{X}	S	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	F	P	Fark
ÖYÖ	Toplam	1	21	30,90	4,61	G.A	48,17	3	16,05	,446	,720	
		2	86	31,55	5,71	G.i	8527,83	237	35,98			
		3	104	32,03	6,11	Toplam	8576,00	240				
		4	30	32,63	7,11							
	Aceleci Yaklaşım	1	21	31,23	7,15	G.A	112,44	3	37,48	,692	,558	
		2	86	31,62	7,52	G.i	12843,79	237	54,19			
		3	104	31,93	7,27	Toplam	12956,24	240				
		4	30	29,76	7,31							
	Düşünen Yaklaşım	1	21	15,47	5,14	G.A	102,80	3	34,26	1,175	,002*	3-2
		2	86	16,69	5,16	G.i	6909,11	237	29,15			
		3	104	13,40	4,31	Toplam	7011,91	240				
		4	30	15,90	6,44							
	Kaçıngan Yaklaşım	1	21	12,42	6,17	G.A	60,85	3	20,28	,551	,648	
		2	86	12,58	5,99	G.i	8720,15	237	36,79			
		3	104	13,42	6,10	Toplam	8781,01	240				
		4	30	12,10	6,05							
Değerlendirici Yaklaşım	1	21	8,04	4,11	G.A	10,92	3	3,64	,238	,870		
	2	86	8,63	3,84	G.i	3621,32	237	15,28				
	3	104	8,37	3,94	Toplam	3632,24	240					
	4	30	8,83	3,83								
PÇE	Kendine Güvenli Yaklaşım	1	21	23,38	4,56	G.A	173,73	3	57,91	1,715	,165	
		2	86	22,56	5,69	G.i	8004,74	237	33,77			
		3	104	21,21	6,12	Toplam	8178,48	240				
		4	30	23,23	5,78							
	Planlı Yaklaşım	1	21	11,76	5,85	G.A	105,70	3	35,23	1,587	,193	
		2	86	12,32	4,63	G.i	5263,04	237	22,20			
		3	104	11,57	4,43	Toplam	5368,74	240				
		4	30	13,63	5,02							
	Toplam	1	21	102,33	18,09	G.A	349,80	3	116,60	,300	,826	
		2	86	103,44	17,88	G.i	92228,72	237	389,15			
		3	10	100,92	21,66	Toplam	92578,53	240				
		4	30	103,46	18,69							

*p< .05 1: Kötü, 2: Ortalama, 3: İyi, 4: Çok iyi .

Tartışma ve Sonuç

Öz yeterlik ölçeği ile problem çözme envanteri arasında ilişki negatif yönde ve düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3). ÖYÖ puanları arttıkça PÇE puanları azalmaktadır. PÇE ters puanlandığı için düşük puan almak yüksek problem çözme becerisi olduğunu ifade etmektedir. Bu nedenle oyuncuların ÖYÖ puanları artarken problem çözme becerileri de artmaktadır. Halk oyuncuların öz yeterliliğinin artması, genel olarak oyuncuların daha dinamik ve etkili bir şekilde problemleri çözebilmesine katkıda bulunabilir. Öz yeterlilik, bireylerin kendi yeteneklerine ve kapasitelerine güvenme ve bu doğrultuda hareket etme becerisidir. Bu becerinin artması, oyuncuların daha girişimci olmalarını, yeni fikirler geliştirmelerini ve karşılaştıkları problemleri daha etkin bir şekilde çözmelerini sağlayabilir. Bu çalışmadaki bulgularla paralellik gösteren araştırmalar incelendiğinde; Kesgin (2006), Uğur (2010), Dönmez (2010), Behjoo (2013), Demirbaş (2014), Sözen vd. (2021) ve Güdük (2022) problem çözme becerileri ile öz-yeterlik puanları arasında

zayıf düzeyde negatif yönde bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Karabacak, Kangalgil ve Kaya (2021) çalışmalarında halk oyunları oynayan bireylerin, halk oyunları oynamayan bireylere göre özgüven puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Kuru ve Karabulut (2009) ritim eğitimi ve dans dersini alan öğrencilerin, almayan öğrencilere oranla daha yüksek problem çözme becerilerine sahip olduğunu belirtmişlerdir.

Halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamaları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir (Tablo 4). Bu bulguya göre halk oyuncuların yaptıkları branş neticesinde öz yeterlik düzeylerinin her iki cinsiyette de benzer şekilde olduğu söylenebilir. Tabloda ayrıca PÇE "kendine güvenli yaklaşım" alt boyutunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık görülmektedir. Erkek oyuncuların puan ortalamalarının, kadınların ortalamalarından yüksek olduğu tespit edilmiştir. Envanterden alınan puanların düşük olması problem çözme becerilerinin yüksek olmasına, puanların yüksek olması ise problem çözme becerilerinin düşük olmasına işaret etmektedir (Ferah, 2000). Bu durumda erkek oyuncuların kadınlara oranla daha yüksek problem çözme

becerisine sahip olduğu söylenebilir. Türk toplumdaki kadınlardan daha sakin, yapıcı ve pasif, erkeklerden ise daha cesur ve atılgan olmaları beklenmekte ve bu yönde yetiştirilme tarzı benimsenmekte olmasının araştırma bulgularını etkilediği düşünülebilir. Heppner ve Peterson (1982) problem çözme becerilerinin cinsiyete göre farklılık gösterdiğini, erkeklerin kızlara göre problem çözmede daha yeterli olduklarını tespit etmişlerdir. Kuru ve Karabulut (2009) cinsiyet değişkeni ile problem çözme becerileri arasındaki farkı anlamlı bulmuşlardır. Barut ve Yılmaz (2000) kadın öğrencilerin, erkek öğrencilere oranla daha düşük problem çözme becerisine sahip olduğunu belirtmişlerdir. Doğru (2017), Eroğlu ve Yıldırım (2018), Eroğlu vd. (2017), Seçkin ve Başbay (2013), Saracaloğlu vd. (2009), Şen (2018) ve Yenice (2012) öz yeterlik ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığını belirtmişlerdir. Literatürde görüldüğü üzere problem çözme konulu çalışma bulguları ve öz yeterlik konulu çalışma bulguları araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Halk oyuncuların PÇE toplamı ile yaş değişkeni arasında negatif yönde düşük düzeyde ilişki tespit edilmiştir. ÖYÖ ile PÇE alt boyutları puan ortalamaları yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemiştir (Tablo 5). Bu sonuç, farklı yaş grubunda olan oyuncuların bir problem durumuyla karşılaştığında problem çözme yaklaşımları açısından aynı davranışları sergilediğini göstermektedir. Çağlayan (2007), Eroğlu vd. (2017), Evli (2019), Güçlü (2003), Kuru ve Karabulut (2009), Salim (2018) ve Saracaloğlu vd. (2009) farklı yaş gruplarıyla yaptıkları çalışmalarda yaşın problem çözme becerisine etkisi olmadığını belirtmişlerdir. Bu çalışmalar elde ettiğimiz bulguları destekler niteliktedir. Farklı çalışma sonuçlarına bakıldığında: Oryantiring sporcularına yönelik yapılan çalışmada ise aceleci yaklaşım alt boyutu açısından spor yaşı 7 yıl ve üzeri olan sporcular, spor yaşı 4-6 yıl olan sporculara göre aceleci alt boyutu daha fazla kullanmışlardır (Salim, 2018). Eyuboğlu (2012) spor yapan 12-14 yaş arası ergenlerin öz yeterliğinin spor yapmayanlardan yüksek olduğunu belirtmiştir.

Halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamalarının yetiştiği yer değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (Tablo 6). İlçede yetişen oyuncuların öz yeterlik düzeylerinin diğerlerinden düşük olduğu görülmüştür. Köy ortamlarını ilçelere oranla halk oyunu oynama fırsatları ve topluluk önünde oynanma sıklığı açısından daha müsait ortamlar olarak değerlendirebiliriz. İllerde de ilçelere oranla eğitim, halk oyunu çalışmaları, yarışmalar ve gösteriler gibi fırsatların daha fazla olmasının araştırma bulgularını etkilediği söylenebilir. Ayrıca tabloda halk oyuncuların PÇE “planlı yaklaşım” alt boyutunda yetiştikleri yer değişkenine göre anlamlı farklılık görülmüş diğer alt boyutlarda ve toplamda farklılık tespit edilmemiştir. İl’de yetişenlerin puan ortalamalarının diğerlerinden daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Ortaya çıkan bu sonuca göre, oyuncuların büyükşehirlerde yaşamın zor ve karmaşık olduğunun farkında oldukları, zaman yönetimi için plan ve program yaparak yükümlülüklerini zamanında yapabilme alışkanlıkları

edindikleri ve karşılaştıkları problemlere çözüm üretirken daha planlı bir yaklaşım sergiledikleri söylenebilir. Çağlayan (2007), Güçlü (2003) ve Evli (2019) öğrencilerin ikamet ettikleri yer değişkenine göre problem çözme becerileri karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmişlerdir. Deniz (2020), Özgenel ve Deniz (2020) öz yeterlik düzeylerinin yetiştiği yer değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmiştir. Bu sonuçlar yapılan araştırma ile paralellik göstermemektedir. Barut ve Yılmaz (2000) ikamet edilen yer değişkenine göre problem çözme becerilerinde beden eğitimi ve spor bölümü öğrencileri ile eğitim fakültesi öğrencileri arasında anlamlı fark olduğunu belirtmişlerdir. Demir ve Başarır (2013) yerleşim yeri değişkeninin, yeterlik algılarını etkileyen bir faktör olduğu sonucuna ulaşmışlar ve büyük şehirlerin köy ve kasabalara oranla daha heterojen yapıda olduğunu öğretmen adaylarının yetiştikleri yerin ve önceki deneyimlerinin öz-yeterlik algıları üzerinde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlar yapılan araştırma ile paralellik göstermektedir.

Halk oyuncuların ÖYÖ, PÇE alt boyutları ve toplamı puan ortalamalarında anne eğitim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmediği görülmüştür (Tablo 7). Halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamalarında baba eğitim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir, PÇE “kendine güvenli yaklaşım” alt boyutunda ve toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Babası lise mezunu olanların puanlarının diğerlerinden düşük olduğu tespit edilmiştir (Tablo 8). Kaya vd. (2012) eğitim düzeyleri yüksek olan anne ve babaların çocuklarının problem çözme becerilerinin yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Yıldırım vd. (2011) baba eğitim düzeyi ile toplam problem çözme puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu belirtmişlerdir. Doğru (2017)’nin çalışmasında anne-baba eğitim durumları ile öz yeterlik puanları arasında anlamlı fark olmadığı görülmüştür. Seçkin ve Başbay (2013) anne eğitim düzeyine göre öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarında anlamlı farklılığın olmadığını ancak baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık olduğunu tespit etmişlerdir. Bu sonuçlar elde ettiğimiz bulgularla paralellik göstermektedir.

Halk oyuncuların ÖYÖ puan ortalamalarında algılanan ekonomik durum değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. PÇE “düşünen yaklaşım” alt boyutunda ekonomik durumlarını iyi olarak algılayanların puanları diğerlerinden düşük olduğu belirlenmiştir (Tablo 9). Bu durumda yüksek gelir sahibi oyuncuların karşılaştıkları bir sorunu çözerken daha fazla sebep ortaya koyabildiği ve sorunu çok boyutlu olarak değerlendirip çözüm yolları ürettiği söylenebilir. Akkuş ve Çutuk (2019), Deniz ve Tican (2017), Turan (2016), Soykan ve Mirzeoğlu (2020), Cengiz vd. (2023)’nin öz-yeterlik konulu çalışma bulguları, Yiğiter (2012), Şenduran (2006), Canan ve Ataoğlu (2010) problem çözme becerileri konulu çalışma sonuçları elde ettiğimiz bulgularla paralellik göstermektedir.

Sonuç olarak halk oyuncuların öz yeterlik düzeyleri yetiştiği yer değişkenine göre anlamlı farklılık gösterirken diğer değişkenlerde anlamlı farklılık göstermemektedir,

problem çözme becerileri ise cinsiyet, yetiştiği yer, yaş, baba eğitim ve algılanan ekonomik durum değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterirken diğer değişkenlerde anlamlı farklılık göstermemektedir ayrıca oyuncuların öz yeterlik düzeyleri ile problem çözme beceriler arasında negatif yönde, düşük düzeyde ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda bireyler halk oyunları öğrenmeye teşvik edilmelidir. Halk oyunlarına katılan ve başarılarını

kutlayan bireylerin öz yeterlikleri artar ve kendine olan güveni sayesinde problem çözme becerilerini daha etkili kullanır. Sadece halk oyuncularına uygulanan bu çalışma örneklem grubu genişletilerek farklı dans türlerinde ve farklı branşlarda yapılması önerilebilir. Nitel ve deneysel yöntemler kullanılarak yapılacak çalışmalarda da farklı sonuçlar ortaya koyulabilir.

Kaynaklar

- Akkuş Çutuk, Z. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Öz-Yeterlik ile Sıkıntıya Dayanma Düzeyi İlişkisi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(3), 211-218. <https://doi.org/10.18506/anemon.454920>
- Altun-Ekiz, M., Karabulut, E. O. (2024). Folk Dances And Education. *International Scientific Compilation Research Congress (ss.184-193)*. Ankara, Türkiye. ISBN: 978-625-367- 651-3
- Bandura, A. (1997). *Self Efficacy: The Exercise of Control*. New York: Freeman.
- Behjoo, B. M. (2013). *The Relationship among Self-Efficacy, Academic SelfEfficacy, Problem Solving Skills and Foreign Language Achievement*. (Master Thesis). Hacettepe University Graduate School of Social Science, Ankara, Türkiye.
- Biktagirov, I. I. (2015). *Dances of The Volga Peoples and Their Potential in The Ethnocultural Education of Schoolchildren: A Teaching Tool for Students of Secondary and Higher Educational Institutions of Musical, Choreographic And Pedagogical Specialties (Students Taking Courses "General Choreography" of Russian, Tatar and Foreign Philology)*. Kazan: K (R) FS, 69p.
- Bingham, A. (2004). *Çocuklarda Problem Çözme Yeteneklerinin Geliştirilmesi*. (çev. A. F. Oğuzkan) (6. baskı). İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Bonilla-Sánchez, J. C., Pérez-Tenemaza, J. B., Pinos-Carangui, E. P., Urgilés-Calle, J. F. (2023). *Folkloric Dance and its Incidence in The Educational System*. *Linguistics and Culture Review*, 7(1), 100-106. Retrieved from <https://lingcure.org/index.php/journal/article/view/2268>
- Canan, F., Ataoğlu, A. (2010). *Anksiyete, Depresyon ve Problem Çözme Becerisi Algısı Üzerine Düzenli Sporun Etkisi*. *Anatolian Journal of Psychiatry* 11(1), 38-43. <https://alpha-psychiatry.com/en/the-influence-of-sports-on-anxiety-depression-and-perceived-problem-solving-ability-131882>
- Cengiz, C., Erduran, M., Bozkus, T. (2023). *Investigation of The Relationship Between Dance Self-Efficacy and Self-Confidence of Folk Dancers*, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 8(21), 89-110. doi: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.575>
- Çağlayan, H. S. (2007). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğrenme Biçimleri ile Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma Deseni Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları*. (S. B. Demir Çev.). Ankara: Eğitim Kitabı.
- Demirhan, G. (2006). *Spor Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi- Bağırhan Yayımevi.
- Demir, S., Başarı, F. (2013). *Çok Kültürlü Eğitim Çerçevesinde Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Algılarının İncelenmesi*. *International Journal of Social Science*, 6(1), 609-641. <https://acikerisim.nevsehir.edu.tr/xmlui/handle/20.500.11787/1601>
- Demirbaş, Ö. (2014). *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Öz-Yeterlilik Düzeyleri ile Problem Çözme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Deniz, A. (2020). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum, Akademik Öz-Yeterlik ve Akademik Güdülenme Düzeylerinin İncelenmesi: Bir Vakıf Üniversitesi Örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Deniz, S., Tican, C. (2017). *Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik İnançları ile Mesleki Kaygılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi*. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(4), 1838-1859. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2017.17.32772-363968>
- Doğru, Z. (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Özgüven ve Özyeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi*. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 13-23. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/bsad/issue/53437/71126>
- Dönmez, K. H. (2010). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin (1., 2., 3., ve 4. Sınıf) Sosyal Öz-Yeterlilikleri ile Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Eroğlu, O., Yıldırım, Y., Şahan, H. (2017). *Spor Bilimleri Fakültesindeki Öğrencilerin Akademik Öz-Yeterlik ve Akademik Güdülenme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Akdeniz Üniversitesi Örneği*. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 38-47. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tusbid/issue/33463/368438>
- Eroğlu, O., Yıldırım, Y. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Akademik Öz-Yeterlik Düzeylerinin Belirlenmesi*. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 67-73. <https://doi.org/10.32706/tusbid.419468>
- Evli, M. (2019). *Halk Oyunları Faaliyetlerinin Bireylerin İletişim ve Problem Çözme Becerileri Üzerine Etkisinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye
- Eyüboğlu, E. (2012). *Spor Yapan ve Yapmayan 12-14 Yaş Arası Ergenlerin Öz Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye.
- Ferah, D. (2000). *Kara Harp Okulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerini Algılamalarının ve Problem Çözme Yaklaşım Biçimlerinin Cinsiyet, Sınıf, Akademik Başarı ve Liderlik*

- Yapma Açısından İncelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., Hyun, H. H. (2012). *How to Design and Evaluate Research in Education* (7th Ed.). New York: McGraw-Hill.
- Güçlü, N. (2003). Lise Müdürlerinin Problem Çözme Becerileri. *Milli Eğitim* 80.Yıl Özel Sayısı.160: 272-300. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_der_gisi/160/guclu.htm
- Güdük, E. (2022). Sosyal Hizmet Bölümü Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri ile Sosyal Öz-Yeterlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim, İstanbul, Türkiye.
- Gomez, E., Navas, D., Aponte, G., Betancourt, L. (2014). *Methodology for Bibliographic Review and Information Management on Scientific Topics, Through Its Structuring and Systematization. That's it*, 81(184), 158-163. doi: 10.15446/dyna.v81n184.37066
- Heppner, P. P., Peterson, C. (1982). The Development and Implication of a Personal Problem- Solving Inventory. *Journal of Counseling Psychology*, 29: 66-75. doi: 10.1037/0022-0167.29.1.66
- Heslin, P. A., Klehe, U. C. (2006). Self-Efficacy. In S. G. Rogelberg (Ed.), *Encyclopedia of Industrial/Organizational Psychology*, 2, 705-708. Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=1150858>
- Karabacak, E., Kangalgil, M., Kaya, M. (2021). Halk Oyunları Eğitiminin 9-16 Yaş Grubu Öğrencilerin Öz güven Düzeyleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 12-22. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubad/issue/62625/923405>
- Karabulut, E. O., Kuru, E. (2009). Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri ile Kişilik Özelliklerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 10(3), 119-127. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefad/issue/59508/855699>
- Kaya, A., Bozaslan, H., Genç, G. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Anne-Baba Tutumlarının Problem Çözme Becerilerine, Sosyal Kaygı Düzeylerine ve Akademik Başarılarına Etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* (18), 208-225. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/zgefd/issue/47947/606639>
- Kesgin, E. (2006). Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Öz-Yeterlilik Düzeyleri ile Problem Çözme Yaklaşımlarını Kullanma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Denizli İli Örneği). (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye.
- Kuru, E., Karabulut, E. O. (2009). Ritim Eğitimi ve Dans Dersi Alan ve Almayan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 441-458. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gefad/issue/6744/90679>
- Nina A. O., Ulyana V. N., Irina D. L., Olga V. M., Maria G. K. (2020). Folk Dance as a Means of Formation and Creative Education of Primary School Children Personality. *Palarch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology* 17(3), 1-20. Retrieved from <https://archives.palarch.nl/index.php/jae/article/view/780>
- Öcel, H. (2002). Takım Sporu Yapan Oyunculara Kollektif Yeterlik Öz Yeterlik ve Sargınlık ile Başarı Algı ve Beklentileri Arasındaki İlişkiler. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye
- Özgenel, M., Deniz, A. (2020). Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ile Akademik Güdülenme ve Akademik Öz Yeterlik Arasındaki İlişki: Öğretmen Adayları Üzerine Bir İnceleme. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 131-146. <https://doi.org/10.32329/uad.806826>
- Pajares, F., Miller, M. D. (1997). Mathematics Selfefficacy and Mathematical Problem Solving: Implications of Using Different Forms of Assesment. *Journal of Experimental Education*, 65(3), 213228. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ550042>
- Riggs ML., Warka J., Babasa B., Betancourt R., Hooker S. (1994). Development and validation of self-efficacy and out come expectancy scales for job-related applications. *Educational and Psychological Measurement*, 58, 1017-1034.
- Salim, E. (2018). Oryantiring Sporcularında Problem Çözme Becerisi ve Hedef Bağlılığının İncelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rekreasyon Ana Bilim Dalı, Muğla, Türkiye.
- Saracaloğlu, A. S., Yenice, N., Karasakaloğlu, N. (2009). Öğretmen Adaylarının İletişim ve Problem Çözme Becerileri ile Okuma ilgi ve Alışkanlıkları Arasındaki İlişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 187-206. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yyuefd/issue/13712/166019>
- Seçkin, A., Başbay, M. (2013). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-Yeterlilik İnançlarının İncelenmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 253- 270.
- Soykan, Ö., Mirzeoğlu, A. D. (2020). Halk Oyunlarının Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Beceri ve Öz güven Düzeylerine Etkisi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 136-156. <https://doi.org/10.33689/sportmetre.597508>
- Sözen, K. K., Güntürk, İ., Kuloğlu, N. (2021). Hemşirelik Öğrencilerinde Öz-Yeterlilik Algısı ile Problem Çözme Becerisi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Sağlık ve Toplum*, 31(2) 131-138. Retrieved from [ssyv.org.tr](https://www.ssyv.org.tr)
- Sünbül, A. M. (2010). *Öğretim İlke ve Yöntemleri* (4. baskı). Konya: Eğitim Kitabevi.
- Şahin, N., Şahin N.H., Heppner,P.P., (1993). Psychometric Properties of The Problem Solving Inventory in a Group of Turkish University Students. *Cognitive Therapy and Research*, 17(4), 379-396. <https://doi.org/10.1007/BF01177661>
- Şen, A. (2018). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Konya, Türkiye.
- Şenduran, F. (2006). Askeri Liselerde Sporcu Öğrenciler ile Sporcu Olmayan Öğrencilerin Problem Çözebilme, Strese Karşı Koyabilme, Uyum Becerileri ve Başarı Düzeyleri. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye.
- Tabachnick, B. G., Fidell L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics*. 5th. Needham Height, MA: Allyn & Bacon.

- Tercan, C. (2016). Topluma Katılım Aracı Olarak Dans. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir, Türkiye.
- Tertemiz, N. I. (2000). Problem Çözme. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Topkaya, İ. (2012). İlkokullarda "Oyun ve Fiziki Etkinlikler" Dersi Öğretimi. İstanbul: Kriter Yayınları.
- Turan, Z. (2016). Üniversite öğrencilerinin dans öz yeterlikleri üzerine bir çalışma. Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi, (16), 33-46. <https://doi.org/10.17484/yedi.46390>
- Uğur, E. (2010). Yönetici Hemşirelerin Koçluk Becerileri ve Öz-Etkililik Yeterlilik Algılamaları. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Yenice, N. (2012). Öğretmen Adaylarının Öz -Yeterlik Düzeyleri İle Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 11(39), 36-58. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/6153/82657>
- Yıldırım, A., Hacıhasanoğlu, R., Karakurt, P., Türkleş, S. (2011). Lise Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri ve Etkileyen Faktörler. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 8(1), Retrieved from <http://www.insanbilimleri.com>
- Yiğiter, K. (2012). Rekreatif Etkinliklerin Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Problem Çözme Becerisi ve Benlik Saygısı Düzeylerine Etkisi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli, Türkiye.
- Waugh, M., Grunseit, A. C., Mathieu, E., Merom, D. (2021). The Psychometric Properties of a Novel Taskbased Dance Self-Efficacy Measure for Older Adult Dance Program Participants. Arts & Health, 1-20. <https://doi.org/10.1080/17533015.2021.1968446>